

Jovica Aćin

RAZMETNUTE KOSTI

Pre konačne odluke, doktor K. se osvrnuo. Pred očima mu je iskrsnulo sve što je započinjao, a potom prepuštao beskonačnosti. Učinilo mu se da je sva ta gomila ispisanih odlomaka u neku ruku grobnica, tako nalik ovećem krtičnjaku, u koju su sahranjene njegove kosti i da ništa od njega neće ostati osim tih razmetnutih kostiju. Osetio je to kao breme, a sve što je u životu svog pisanja radio bilo je da to breme nekako raseje. I ako je u bilo čemu postigao uspeh, on, rođeni gubitnik, onda je uspeo u tome da niko njegov poraz ne može da prometne u pobedu. Ionako za doktora K. nije bilo nade. Bio je to častan poraz. Kao što ni za nas nema nade, koliko god sopstvene poraze pokušavali da poreknemo. Izgleda da nikad nećemo naučiti dovoljno od doktora K., jer ga izbegavamo.

* * *

Pošto je doktor K. izbrisao sve tragove iz svojih spisa, a koji bi nam mogli pomoći da ih potpuno shvatimo, ni sam više nije bio siguran da li to što je napisao vredi da ostavi potomstvu kao svoje zaveštanje. Još jedna zagonetka pored tolikih drugih i često nerešivih s kojima se suočavamo. Doktor K. je, duboko razumevajući stvari ljudskog sveta, odlučio da bude milostiv prema nama. Zamolio je nadležnu instanciju da njegovi rukopisi budu uništeni. Ili je naprosto bio zamoren, ispustio je pero iz ruke, skamenio se u boli svojih poslednjih dana, a mi smo oklevajući obigrali oko onog što je ostalo od njegovih spisa. Kao što on nije shvatao, tako ni mi ne shvatamo da su njegove priče, često u vidu zametaka i nedovršenih priča, zapravo postale deo nas koji ih čitamo i da smo mi sami jamci njihove zagonetnosti i njihove suštinske nedovršivosti. Njihovo ćutanje je odblesak našeg ćutanja. Njihove reči, smerni odblesak hrpa naših reči. I tako su one danas bogata zbirka svih prepreka kojima smo okruženi kao u već ruiniranom gradu pod opsadom i koje nas onemogućavaju da sebe protumačimo i da se odbranimo, jer oni koji nas drže pod opsadom jesmo mi sami.

* * *

Iako sam dobro znao da u kući nema nikog osim mene, začuo sam kucanje na drvenim vratima svoje sobe. Sad se već ne sećam da li je to bilo tek što sam se ujutro probudio posle ugodnih slika iz sna ili je to bilo u odmakloj noći pre nego što ću usnuti pošto sam se načitao neke vedre knjige s pričama. Uostalom, vreme nije važno. I ja, potpuno miran, dabome, htediti da upitam ko je tamo, a u taj trenutak, s druge strane vrata, dopre do mene glas koji mi je ličio na glas nekog ko se maločas razbuđen proteže ili pre na glas nekog ko

GLASOVI

se sanjiv suspreže da ne zevne, i zapita kao da sam ja pred vratima, a ne taj drugi i nepoznati: „Ko je tamo?”

Eto, priznaću svoj kukavičluk. Ukratko, nisam znao šta da odgovorim. Tako smo ćutali, i on i ja. Najzad, znate već kako je to kad naglo progovorite posle dugog ćutanja, niste u stanju da vam glas valjano sastavi željenu reč, te sam tako, stegnutog grla, promrmljao nešto nerazgovetno, i to se dogodilo opet u časku kad je drugi, sa svoje strane, valjda naprečac poput mene odlučio da i sam nešto rekne kroz zube, a od toga je do moga uha dospelo samo muklo i nerazgovetno mrmljanje.

Na tome smo i ostali, sve do sada, ne uspevajući da provalimo slučaj, koliko god on bio jednostavan, u kojem smo podjednako zatečeni. Kuća je prenatrpana, i to ponajviše onda kad ste u njoj sami. Ako je kuća s prozorom, pogledajte kroz prozor i dozvolite pogledu da vam luta, možda ćete otkriti da predeo usred kojeg se nalazite opčinjava. I da istovremeno izaziva, preti, uveseljava, sa svim svojim raznolikim pitanjima bez trajnih rešenja.